

تأثیر محیط قانونی بر بلوغ سازمانی وزارت ورزش و جوانان

غلامرضا شعبانی بهار^{۱*}، لقمان کشاورز^۲، ابوالفضل فراهانی^۳، اکبر فردیفتحی^۴

۱- استاد گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی ۲- دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور ۳- استاد گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور

دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۰۹/۳۰ تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۷/۲۸

The impact of the regulatory environment on organizational maturity in the Ministry of Sport and Youth

Gholamreza Shabanibahar^{1*}, Loghman Keshavarz², Abolfazl Farahani³, Akbar Faridfathi⁴,

1- Professor in Sport Management, Allameh Tabatabai University 2-Associate Professor, Payame Noor University 3- Professor, Payame Noor University 3. Ph. D. Student in Sport Management, Payame Noor University

University 4- Professor in Sport Management, Payame Noor University

Received: (2016/09/12)

Accepted: (2016/12/20)

Abstract

Today, many organizations attempt to evolution in their processes have become more mature. Given the importance of the regulatory environment as one of the environments affecting organizations. This study aimed to influence the regulatory environment on organizational maturity in the Ministry of Youth and Sports. The population of the research faculty of the University Sports Management who manage or work at the Ministry of Youth and Sports, sports federations or ministry of sport and youth have, Vice-Ministry of Youth and Sports, Ministry of Sport and Youth Administrators Staff, directors of provincial departments of Youth and Sports), the heads of sports federations and experts form the Youth and Sports Ministry, Which are approximately 300 people and due to the limited sample population was considered as a whole. a questionnaire of organizational maturity and legal environment questionnaire was used as research tools, content and face validity was confirmed by experts and professors and advisors and using Cronbach's alpha, the reliability of the instrument was appropriate. To analyze the data collected from the test, Pearson correlation and simple linear regression analysis (same method) with the help of SPSS version 22 software AMOS was used to evaluate the model. According to the findings, the highest correlation coefficient between heterogeneity components regulatory environment with individual maturity and integrity of the individual maturity there also. The results also showed that an acceptable regulatory environment can be positive and significant effect on maturity equal to 0.216 in the organization. The coefficient of determination obtained indicates that 45% of mature legal environment in the organization is explained. Therefore, due to a maturing relationship between the components of the regulatory environment in the organization, It is suggested that managers clearly identify the components of the regulatory environment, and if we change them, their maturity has undergone positive changes.

Keywords

Legal environment, organizational maturity, Individual maturity, maturity process.

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی تأثیر محیط قانونی بر بلوغ سازمانی در وزارت ورزش و جوانان بود. جامعه آماری تحقیق اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها با سابقه مدیریت در ورزش، مدیران وزارت ورزش و جوانان و کارشناسان خبره در واحدهای ستادی و تابعه و مدیران فدراسیون‌های ورزشی به تعداد ۳۰۰ نفر بودند که همه آنها به صورت کل شمار برای نمونه تحقیق انتخاب شدند. برای دست یابی به اهداف پژوهش از پرسشنامه‌های استاندارد بلوغ سازمانی سلطانی و همکاران (۱۳۸۹) و محیط قانونی نیک تزاد (۱۳۹۴) استفاده شد. روایی هر دو پرسشنامه به تایید ۸ تن از متخصصین رسید و پایابی آن‌ها در یک مطالعه مقدماتی با ۳۰ آزمودنی به ترتیب ۸۳/۰ و ۸۶/۰ محاسبه شد. برای تحلیل AMOS و SPSS استفاده شد. نتایج پژوهش نشان کمک دو نرم‌افزار اطلاعات جمع‌آوری شده از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی از جمله ضربی همیستگی پیرسون و رگرسیون و معادلات ساختاری با داد که بین تماشی ابعاد محیط قانونی با ابعاد بلوغ در سازمان به جز بلوغ سازمانی با بعد ثبات و اخلاق مسحوری از ابعاد محیط قانونی ارتباط مشت و معناداری وجود دارد. همچنین محیط قانونی می‌تواند تأثیر مثبت و معناداری برابر با ۰/۲۱۶ بلوغ در سازمان داشته باشد. در آخر محیط قانونی قابلیت پیش‌بینی ۴۵ درصد از واریانس بلوغ در سازمان را دارد.

واژه‌های کلیدی

محیط قانونی، بلوغ سازمانی، بلوغ فردی، بلوغ فرآیندی

*نویسنده مسئول: غلامرضا شعبانی بهار

E-mail: shabani1345@gmail.com

*Corresponding Author: Gholamreza Shabanibahar

مقدمه

دلیل پاسخگو بودن به چندین سازمان بالادستی گاهی دچار سردرگمی می‌شوند. در واقع محیط قانونی با یک ساختار ایستا، سازمان‌ها را با قوانین محدود در نظر می‌گیرد. با این حال سازمان‌ها آزادند که در این محدوده فعالیت نمایند؛ بنابراین در سازمان‌ها احساس محدودیت و کنترل به وجود می‌آید. سازمان‌ها معمولاً برای تغییرات ناگهانی اماده نمی‌شوند و تغییر در دستورات و اهداف کوتاه مدت سازمان‌ها دیده نمی‌شود. سازمان‌ها همانند بازیکنان هستند و نظام قانونی همانند یک زمین بازی. به طور خلاصه می‌توان گفت که در محیط قانونی با یک ساختار ایستا سازمان‌ها برخی از اثرات تغییرات قانون را احساس نمی‌کنند. در حقیقت سازمان‌ها به یک مکانیزم کنترل درونی مجذب هستند که شاکله اصلی سازمان‌ها پیرو آن می‌باشد؛ و در حقیقت آن مکانیسم است که ممکن است باعث تغییر در آن‌ها شود. در یک محیط قانونی با ساختار پویا، قوانین کاملاً فعل تر هستند. در این محیط قوانین بسیاری علیه تبعیض، بهداشت و اینمنی، قانون حمایت از کار و ... قوانینی از این دست وجود دارد (۱۷). در این سیستم، قوانین به عنوان ابزارهای اجتماعی در جهت کمک به پیشرفت سازمان‌ها هستند. همچین محیطی همواره یک کشمکش و نزاع بین دولت و اتحادیه‌ها در جهت بهبود شرایط به وجود می‌آید. دولت و سیاست مدارها از عوامل اصلی و محوری در این محیط قانونی می‌باشند (۲۲). محیط قانونی نه تنها مدیریت منابع انسانی را به روش‌های محدود می‌کند، بلکه فرستایی را برای سازمان‌ها به منظور به دست آوردن مزیت رقباتی به وجود می‌آورد مثلاً توجیه کارکنان به حفظ اسرار شرکت و محدود کردن توانایی آنها برای رفتن و کار کردن برای شرکت رقیب (۹). از دهه ۱۹۷۰، مفهوم بلوغ سازمانی و مدل‌های آن به ویژه مدل بلوغ فرآیندی سهم عمده ای در بهبود سازمانی ایفا کرده اند (۲۶). همچنین عامل بلوغ سازمانی مقولهٔ جدیدی است که یک راهکار برتر در سازمان‌ها تلقی می‌شود و مورد تأیید کارشناسان و علم مدیریت قرار گرفته است. بلوغ سازمانی مهارت‌های ویژه‌ای را معرفی و رابطه آنها را با مواردی مانند فرهنگ سازمانی، رضایت شغلی، سبک رهبری و مدیریت، کارایی و غیره بیان می‌کند و با ارائه راهکارها و مدل‌های بهتر سازمانی به رفع نیازهای سازمان منجر می‌شود. (۱۵). در یک نوع دسته بندی، سازمان‌ها به دو دسته سازمان‌های بالغ و نابالغ تقسیم می‌شوند. قطعاً سازمان بالغ مناسب ترین بستر و جایگاه برای رسیدن به هدف‌های سازمان است. البته ایجاد سازمان بالغ و یا استمرار حرکت سازمان بلوغ یافته چندان ساده

نظام اداری بی‌هیچ تردیدی مهم‌ترین نظام سیاسی هر کشور است. به نحوی که هرگونه پیشرفت و توسعه جامعه منوط به عملکرد سالم و سازگار این نظام است. یکی از انتقادهای که به نظام اداری کشور وارد بوده، عدم انطباق‌پذیری سازمان‌ها با تغییر و تحولات محیطی است. امروزه در سیاست‌گذاری‌ها و خط‌مشی گذاری‌های سازمانی در بخش عمومی در کشور مشاهده می‌شود که استفاده مجدد از دانش قدیمی برای حل مشکلات جدید به یک قانون یا اصل تبدیل شده است. به همین خاطر است که در بخش عمومی پدیده‌ها ایستا و یک‌نواخت باقی خواهند ماند تا زمانی که ادامه این وضعیت دیگر امکان‌پذیر نباشند یا به وسیله نیروهای خارجی تغییر کند (۲). اکثر گوهای ارائه‌شده برای ایجاد تحول در سازمان‌های بخش دولتی دارای رویکردی درون سازمانی بوده و معطوف به مداخله و تغییر در مؤلفه‌های درونی نظام بوروکراسی دولت هستند (۳). در حالی که در محیط پرتلاطم دنیای کنونی، عوامل محیطی نقش تعیین‌کننده‌ای بر ساختار و رفتار سازمان‌ها دارند (۱۲)، در جوامع مردم‌سالار و در محیط پیرامونی ساختارهای دولتی، معمولاً عوامل قدرتمندی نظیر رسانه‌ها، احزاب و سازمان‌های مردم نهاد نقش‌آفرینی می‌کنند. در شرایطی که بخش سوم (جامعه مدنی) سازمان یافته و قدرتمند باشد، می‌توان از قدرت و جایگاه آن به عنوان عامل فشار بیرونی، برای مدیریت تغییر در سازمان‌های دولتی، بهره گرفت. بنابراین می‌توان با رویکردی برون‌سازمانی و از طریق ایجاد و تقویت نهادهای غیردولتی در کنار بخش دولتی و افزایش قدرت چانه‌زنی، ایجاد سازوکارهای منطقی و قانونی برای مطالبات جمعی، عمالاً فرایند تحول اداری را در دستگاه‌های دولتی کوتاه و هزینه‌های آن را کاهش داد (۱۲). یکی از محیط‌های تأثیرگذار بر سازمان‌ها، محیط قانونی است؛ محیط قانونی عبارت است از فضای سیاسی و قانونی که هر سازمان در آن به فعالیت می‌پردازد. قوانین دولتی و دولت، نتایج انتخابات، روابط دولت و احزاب، توازن قدرت، ثبات یا بی‌ثباتی سیاسی، میزان اثربخشی روابط با سازمان‌های رسمی، حقوق قانونی سازمان، میزان اجازه‌ی دولت برای دخالت در کسبوکارها، قدرت‌های سیاسی حاکم بر کشور و بخش خصوصی و اتحادیه‌ها می‌توانند بر محیط قانونی تأثیرگذار باشند. این مؤلفه‌ها به نوبه خود تحت تأثیر عملکردۀای قانون و مقررات، تصمیمات حقوقی، نظرات تصمیم‌گیرندگان و تفسیر قوانین قرار می‌گیرند (۲۵). در سازمان‌های ورزشی به دلیل گستردگی بودن محیط خارجی که سازمان‌ها با آن درگیر هستند اهمیت محیط قانونی دوچندان می‌باشد. سازمان‌های ورزشی به

بررسی ارتباط محیط قانونی و اثربخشی مدیریت راهبردی در وزارت کشور نشان دادند که محیط قانونی تأثیر مثبت و معنی داری بر اثربخشی مدیریت راهبردی دارد. همچنین مولفه های محیط قانونی می توانستند اثربخشی مدیریت راهبردی را پیش بینی کنند. وضعیت محیط قانونی وزارت کشور در این پژوهش نامناسب به دست آمده است (۱۴). نقش محیط قانونی به عنوان یک مفهوم مهم برای محیط سازمان های دولتی به خوبی توسط محققین و متخصصان این رشته درک شده است. اولین نکته برای درک محیط قانونی منابع انسانی مربوط به این است که آیا قانون توسط یک مرجع خارجی به سازمان تحمل شده است. قانون سخت که شامل قوانینی است که توسط دولت وضع می شود و یا قانون نرم که شامل ابزارهای فراهم کننده استاندارد های غیر الزام آور برای رفتار واجرا نظیر منشور اخلاقی، مسئولیت اجتماعی و کدهای راهنمایی می باشد. محیط قانونی نه تنها مدیریت منابع انسانی را به روش های محدود می کند، بلکه فرصت هایی را برای سازمان ها به منظور به دست آوردن مزیت رقابتی به وجود می آورد مثلاً توجیه کارکنان به حفظ اسرار شرکت و محدود کردن توانایی آنها برای رفتن و کار کردن برای شرکت رقیب (۱۸).

در این راستا وزارت ورزش و جوانان یکی از بزرگترین سازمان های دولتی کشور از نظر رشد یافته‌گی و وسعت سازمانی است که مدیران آن ملزم به انجام برنامه ریزی راهبردی در تمامی بخش ها و معاونت های آن هستند. عوامل بسیار خارجی و داخلی بر مدیریت و برنامه ریزی و بلوغ آن تأثیرگذار است که یکی از مهم ترین آن ها را محیط قانونی سازمان (وزارت) تشکیل می دهد. شاید بتوان گفت که محیط قانونی و بلوغ سازمانی به عنوان دو عاملی که اولی به عنوان یک عامل خارجی و دومی به عنوان یک عاملی داخلی، می توانند شرایطی را به وجود آورند تا راهبردها و برنامه ها با اثربخشی و بیشتری به اهداف منتج گردند. تا زمانی که قوانین حمایت کننده خارجی و شرایط مناسب داخلی از برنامه ها حمایت نکنند، تدوین برنامه ها راه به جای نخواهد برد. بایستی توجه داشت که بلوغ سازمانی در وزارت مذکور به طور ویژه ای از محیط قانونی تأثیر می پذیرد و این تأثیرپذیری در مواردی می تواند تهدید یا فرصت محسوب شود. بنابراین بایستی مشخص شود که آیا محیط قانونی سازمان مذکور بر بلوغ در سازمان تأثیر می گذارد؟ برنامه های بلوغ سازمانی این وزارتخانه با قانون مذکور انطباق پذیری دارد یا خیر؟ در نهایت لازم است که تمامی زوایای محیط قانونی در برنامه ریزی سازمان به منظور ارتقا به سمت یک سازمان بالغ مورد بررسی قرار گیرد.

نیست و به تفکر دور نگر و نگاه یا افق بلند مدت نیاز دارد (۷). مفاهیم پایه ای و زیربنای بلوغ مخصوص این امر است که سازمان های بالغ به شکل سامان یافته عمل می کنند، در حالی که در سازمان های نابالغ دستیابی به نتایج در نتیجه تلاش های قهرمانانه افراد در استفاده از رویکردهایی است که کم یا زیاد به طور خودانگیخته یا خودجوش آنها را به وجود آورده اند (۴). از جمله مدل های بلوغ سامانی می توان به مدل بلوغ فرآیندی، بلوغ قابلیت های کارکنان، بلوغ مدیریت دانش و بلوغ مدیریت پروژه اشاره نمود (۲۳). آنگونه که از تحقیقات برمی آید عوامل متعددی می توانند در تعییر سطح بلوغ یک سازمان موثر باشند (۸)؛ که یکی از این عوامل، برقراری و اجرای استانداردهای موجود در زمینه های مختلف در سازمان ها است (۱۱) در همین رابطه، گوردهام و نوردهانگ (۲۰۱۰) نیز عوامل زمینه ای تأثیر گذار در مدیریت منابع انسانی در یک مدل اروپایی را مشتمل بر فرهنگ، قوانین و مقررات دولتی، نقش دولت و نقش اتحادیه های کارگری و تأثیر آن ها بر استراتژی های منابع انسانی می دانند (۲۰). همچنین پوولدکو (۲۰۰۶) در مطالعه ای به بررسی عوامل موثر بر شیوه های مدیریت منابع انسانی پرداخت و مدلی ارائه داد که در آن انواع مختلفی از عوامل زمینه ای را موثر بر سیستم مدیریت منابع انسانی می داند. در مدل مذکور چهار عامل اصلی عوامل محتوایی فرهنگ، عوامل محتوایی سیاسی- اجتماعی، عوامل محتوایی اقتصادی و عوامل محتوایی مرتبط با مدیریت به عنوان عوامل اصلی موثر بر مدیریت منابع انسانی شناسایی شده است (۲۴). آشتیانی و آفاناصری (۱۳۹۴) با ارائه مدل بلوغ سازمانی استراتژیک محور مدلی بر مبنای مدل های بلوغ معرفی کردن که با رویکردی کمی این امکان را فراهم می سازد که سازمان ها مسیر دستیابی خود به بلوغ بیشتر را بر اساس ساختار سطوح بلوغ و خصوصیات آن ها ترسیم نموده و همواره نسبت به کنترل وضعیت خود با برنامه در نظر گرفته شده اقدام نمایند. فرهنگ و ارزش ها، تفکر استراتژیک، تراز سازی، سنجش عملکرد، مدیریت عملکرد، بهبود فرآیند، رهبری و توسعه پایدار عوامل اصلی این مدل می باشند (۱). فیشر و همکاران (۲۰۱۶) ارتباط انعطاف پذیری و بلوغ سازمانی را بررسی کرده و رابطه معنی داری را نشان دادند. همچنین در این تحقیق بلوغ سازمانی در ۵ سطح شناسایی شد. سطح یک سازمان بدون بلوغ و سطح ۵ سازمانی که دارای بلوغ پارادایمی می باشد (۱۹). بررسی کارفرمایان شش کشور اروپایی توسط گودر هام نورد هاک ورینگدل (۲۰۱۰) نشان داند که کار فرمایان در محیط قانونی با مقررات پیچیده تر محل کار تمایل کمتری برای ارتباطات با کارکنانشان در خصوص اهداف و راهبردهای شرکت دارند (۲۰). نیک نژاد و همکاران (۱۳۹۵) با

آنها حدود ۳۰۰ نفر بود. با توجه به محدود بودن جامعه آماری، نمونه آماری به صورت کل شمار یعنی برابر با جامعه در نظر گرفته شد ($n=300$). برای تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده، از روش های آماری توصیفی فراوانی، درصد میانگین و جدول توزیع فراوانی و روش های آماری استنباطی ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون خطی ساده (روش همزمان) با کمک نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ استفاده شد؛ همچنین برای بررسی مدل پیشنهادی از مدل معادلات ساختاری از نرم افزار AMOS استفاده شد.

یافته های تحقیق

یافته های توصیفی مربوط به سن نمونه ها نشان داد که ۳۹ درصد از نمونه زن و ۶۱ درصد مرد بودند. همچنین یافته های مربوط به تحصیلات نشان داد که ۶۲ درصد مدرک کارشناسی، ۳۳ درصد کارشناسی ارشد و ۵ درصد مدرک دکترا داشتند. همچنین ۵۴ درصد از نمونه دارای سابقه کاری بالای ۱۰ سال بودند.

به منظور بررسی ارتباط بین محیط قانونی با بلوغ سازمانی و ابعاد آن از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

روش تحقیق

این تحقیق از لحاظ هدف از نوع تحقیقات کاربردی و از نوع توصیفی، همبستگی و تحلیلی است که به صورت میدانی انجام شده است. برای دستیابی به اهداف پژوهش از دو پرسشنامه بلوغ سازمانی سلطانی و همکاران (۱۳۸۹) و پرسشنامه اثربخشی محیط قانونی نیک نژاد (۱۳۹۴) استفاده شد. روایی هر دو پرسشنامه به تایید ... تن از متخصصین رسید و پایابی آنها در یک مطالعه مقدماتی با ۳۰ آزمودنی به ترتیب ۰/۰ و ... محسوبه شد. برای تحلیل اطلاعات جمع آوری شده از روش های آماری توصیفی و استنباطی از جمله ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون و معادلات ساختاری با کمک دو نرم افزار SPSS و AMOS استفاده شد. جامعه آماری پژوهش را اسایید منتخب مدیریت ورزشی دانشگاه ها که سابقه مدیریت یا فعالیت در وزارت ورزش و جوانان، فدراسیون های ورزشی یا ادارات کل ورزش و جوانان استان ها را داشته اند، معاونین وزارت ورزش و جوانان (۷ نفر)، مدیران کل ستادی وزارت ورزش و جوانان (۲۰ نفر)، مدیران کل استانی ادارات ورزش و جوانان (۳۱ نفر)، روسای فدراسیون های ورزشی (۵۳ نفر) و کارشناسان خبره وزارت ورزش و جوانان (۱۸۰ نفر) تشکیل می دهند که تعداد

جدول ۱. نتایج آزمون کالموگروف- اسمیرنوف

بلوغ سازمانی	بلوغ	بلوغ		
فرانسی	فرانسی	فرانسی		
۰/۰۷۵	۰/۱۳۷*	۰/۱۶۹*	ضریب همبستگی	ثبت
۰/۲۲۷	۰/۰۲۶	۰/۰۰۶	سطح معناداری	شهروندگاری
۰/۱۴۱*	۰/۱۷۹*	۰/۱۵۸*	ضریب همبستگی	اخلاق محوری
۰/۰۲۲	۰/۰۰۴	۰/۰۱۰	سطح معناداری	بازدارندگی رفتارهای غیرحرفه ای
۰/۱۱۷	۰/۱۳۴*	۰/۱۳۵*	ضریب همبستگی	اعطاف پذیری قانون
۰/۰۵۸	۰/۰۳۰	۰/۰۲۹	سطح معناداری	تجانس
۰/۱۵*	۰/۱۴۸*	۰/۱۵۷*	ضریب همبستگی	پیچیدگی
۰/۰۱۵	۰/۰۱۶	۰/۰۱۱	سطح معناداری	جامعیت
۰/۱۳۸*	۰/۱۲۵*	۰/۱۷۵**	ضریب همبستگی	محیط قانونی
۰/۰۲۶	۰/۰۴۲	۰/۰۰۴	سطح معناداری	
۰/۱۵۱**	۰/۱۹۲**	۰/۲۴۲**	ضریب همبستگی	
۰/۰۱۴	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱	سطح معناداری	
۰/۱۶۲**	۰/۱۹۵*	۰/۱۳۳*	ضریب همبستگی	
۰/۰۰۸	۰/۰۰۱	۰/۰۳۵	سطح معناداری	
۰/۱۶۴***	۰/۱۸۵**	۰/۲۱۲**	ضریب همبستگی	
۰/۰۰۸	۰/۰۰۳	۰/۰۰۱	سطح معناداری	
۰/۱۳*	۰/۱۵۵*	۰/۱۸۹**	ضریب همبستگی	
۰/۰۳۵	۰/۰۱۲	۰/۰۰۲	سطح معناداری	

* = معناداری در سطح $P \leq 0/01$ *** = معناداری در سطح $P \leq 0/05$

و جامعیت با بلوغ فردی ($r=0.242, \text{Sig}=0.001$) وجود داشت. برای بررسی روابط علی و معلوی بین ابعاد محیط قانونی به عنوان متغیرهای مستقل (بیشین) و بلوغ در سازمان به عنوان متغیر وابسته (ملاک) از آزمون رگرسیون چندگانه به روش همزمان استفاده شد.

ابعاد بلوغ سازمانی گزارش شده است. همانطور که مشاهده می-شود بین تمامی ابعاد محیط قانونی با بعد بلوغ در سازمان به جز بلوغ سازمانی با بعد ثبات ($r=0.075, \text{Sig}=0.227$) و اخلاق محوری ($r=0.058, \text{Sig}=0.117$) از ابعاد محیط قانونی ارتباط مثبت و معناداری در سطح معناداری کمتر از 0.05 وجود دارد. با توجه به یافته‌ها بالاترین ضریب همبستگی بین مؤلفه تجانس محیط قانونی با بلوغ فردی ($r=0.342, \text{Sig}=0.001$)

جدول ۲. خلاصه مدل رگرسیون ابعاد محیط قانونی و بلوغ در سازمان

مدل همزمان	همبستگی	ضریب تعیین	ضریب	خطای استاندارد	دوربین	F معناداری	سطح
0.057	0.325	0.303	0.01	$2/819$	$1/924$	$15/256$	0.001

مریبوط می‌شود. همچنین با توجه به معناداری مقدار F ($F=15/256, \text{Sig}=0.001$) می‌توان نتیجه گرفت که مدل رگرسیونی تحقیق مرکب از متغیر مستقل (مؤلفه‌های محیط قانونی) و متغیر وابسته (بلوغ در سازمان) مدل خوبی بوده و مؤلفه‌های محیط قانونی قادرند میزان بلوغ در سازمان را تبیین کنند.

نتایج ضریب همبستگی جدول ۲ نشان می‌دهد که در حالت کلی بین عامل مؤلفه‌های محیط قانونی و بلوغ در سازمان ارتباط معناداری وجود دارد ($R=0.057, \text{Sig}=0.001$). همچنین ضریب تعیین (R^2) که بیانگر درصد تغییرات تعیین شده از تغییرات متغیر ملاک توسط متغیر پیش‌بین است، نشان می‌دهد که 32% درصد از واریانس کل تغییرات بلوغ در سازمان به مؤلفه‌های محیط قانونی و 67% درصد به عوامل خارج از مدل مذکور

جدول ۳. ضریب نتایج تحلیل رگرسیون بین مؤلفه‌های محیط قانونی و بلوغ در سازمان

رگرسیون همزمان	ضرایب تأثیر استاندارد نشده			ضرایب تأثیر استاندارد شده		متغیر	سطح
	Beta	Std. Error	B				
عرض از مبدأ				0.051	0.041	0.001	$8/0.91$
ثبات	-0.107	0.26	-0.345	-0.187	$1/325$	-0.187	$1/325$
شهروندگرایی	-0.072	0.459	-0.255	-0.059	0.555	-0.059	0.579
اخلاق محوری	-0.093	0.521	-0.312	-0.049	0.600	-0.049	0.549
بازدارندگی رفتارهای غیرحرفه‌ای	-0.199	0.376	-0.708	-0.061	$1/883$	-0.061	0.061
انعطاف پذیری قانون	-0.169	0.419	-0.586	-0.163	$1/398$	-0.163	0.163
تجانس	-0.486	0.411	-1.763	-0.001	$4/186$	-0.001	$4/186$
پیچیدگی	-0.315	0.361	-1.098	-0.001	$3/262$	-0.001	$3/262$
جامعیت	-0.483	0.39	-1.713	-0.001	$4/544$	-0.001	$4/544$

پیچیدگی ($T=3/262, \text{Sig}=0.001$) و جامعیت ($T=4/544, \text{Sig}=0.001$) تأثیر معناداری بر بلوغ در سازمان دارند. شبیه خط

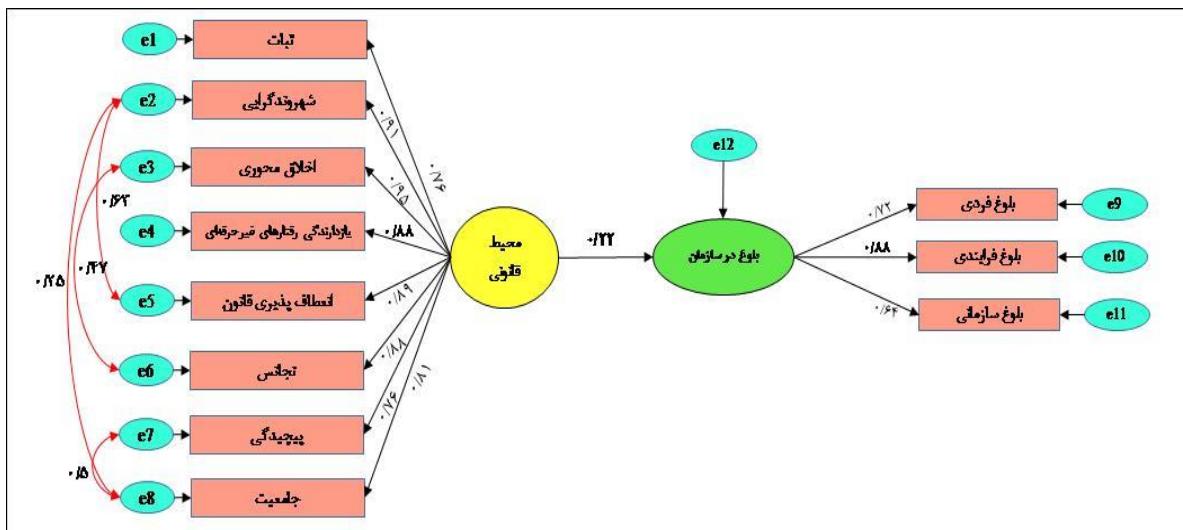
با توجه به جدول ۳ نتایج رگرسیون نشان می‌دهد که از بین مؤلفه‌های محیط قانونی، تجانس ($T=4/186, \text{Sig}=0.001$)

بنابراین با توجه به نتایج جدول ۳ مدل رگرسیونی برآورد شده بر اساس مقدار Beta می‌توان گفت که تجانس ($\beta=+0.486$)، جامعیت ($\beta=+0.483$)، و پیچیدگی ($\beta=+0.315$) به ترتیب بالاترین تأثیر رگرسیونی را بر بلوغ در سازمانی دارند. بر طبق مقادیر یکتا که ذکر شد می‌توان گفت تغییر یک واحد انحراف استاندارد در متغیرهای تجانس، جامعیت و پیچیدگی میزان بلوغ در سازمان به ترتیب $+0.486$ ، $+0.483$ و $+0.315$ واحد انحراف استاندارد افزایش خواهد یافت. در نهایت به منظور بررسی شدت تأثیر محیط قانونی بر بلوغ در سازمان از مدل معادلات ساختاری در نرم‌افزار AMOS استفاده شد.

رگرسیونی (ضرایب تأثیر استاندارد نشده $B=0$) نیز نشان می‌دهد که مؤلفه‌های تجانس ($B=1.763$)، پیچیدگی ($B=1.598$) و جامعیت ($B=1.713$) اثر مستقیم و مشبّتی بر بلوغ در سازمان دارند. همچنین ضرایب تأثیر استانداردشده ($\beta=Beta$) که ممکن می‌کند تا سهم نسبی متغیر مستقل یا متغیرهای مستقل (مؤلفه‌های محیط قانونی) در تبیین تغییرات متغیر وابسته (بلوغ در سازمان) مشخص کرد یعنی هر چه مقدار ضریب بتای یک متغیر بیشتر باشد، نقش آن در پیش‌بینی تغییرات متغیر وابسته بیشتر است و به همین جهت پیشنهاد شده در تفسیر نتایج تأثیر رگرسیونی بر اساس ضرایب به دست آمده، به ضرایب رگرسیونی استانداردشده اشاره شود تا ضرایب رگرسیونی استاندارد نشده،

جدول ۴. ضرایب رگرسیون مدل روابط کلی بین محیط قانون و ابعاد بلوغ در سازمان

ارتباط بین متغیرها	بار عاملی	مقدار T
ثبت —> محیط قانون	-0.785	-
شهروندگرایی —> محیط قانون	-0.906	16/213
اخلاق محوری —> محیط قانون	-0.95	17/251
بازارندگی رفتارهای غیرحرفه‌ای —> محیط قانون	-0.875	15/591
انعطاف پذیری قانون —> محیط قانون	-0.893	15/936
تجانس —> محیط قانون	-0.883	15/734
پیچیدگی —> محیط قانون	-0.759	13/132
جامعیت —> محیط قانون	-0.814	14/236
بلوغ فردی —> بلوغ در سازمان	-0.725	-
بلوغ فرایندی —> بلوغ در سازمان	-0.884	9/745
بلوغ سازمانی —> بلوغ در سازمان	-0.64	9/358

شکل ۱. مدل روابط کلی بین محیط قانون و بلوغ در سازمان

می‌دهند که متغیرهای مشاهده‌ای اندازه‌گیری شده به خوبی انکاوسی از متغیرهای پنهان (محیط قانونی و بلوغ در سازمان) می‌باشند.

در جدول ۴ و شکل ۱ مدل روابط بین محیط قانونی و بلوغ در سازمان گزارش شده است. همانگونه که مشاهده می‌شود کلیه بارهای عاملی (ضرایب رگرسیونی استاندارد شده) و مقدار T از مقادیر قابل قبولی برخوردار بوده و این شاخص‌های نشان

جدول ۵. وزن‌های رگرسیونی استاندارد شده روابط محیط قانونی و بلوغ در سازمان

ضریب تعیین	P value	مقدار T	انحراف معیار	ضرایب رگرسیونی	مسیر مدل
۰/۴۵	۰/۰۰۱	۳/۰۷۱	۰/۰۵۴	۰/۲۱۶	محیط قانونی —> بلوغ در سازمان

که محیط قانونی ۴۵ درصد از واریانس بلوغ در سازمان را تبیین می‌کند (جدول ۵). در ادامه در نتایج برآذش مدل ارائه شده است.

همچنین نتایج نشان داد که محیط قانونی می‌تواند تأثیر مشبت و معناداری قابل قبولی برابر با ۰/۲۱۶ بر بلوغ در سازمان داشته باشد. همچنین ضریب تعیین به دست آمده نشان می‌دهد

جدول ۶. شاخص‌های برآذش مدل محیط قانونی و بلوغ در سازمان

تفصیر	ملاک	مقادیر شاخص‌ها	شاخص‌های برآذش
-	-	۱۰۶/۷۷۳	کای اسکوآر (کای دو)
-	-	۳۹	درجه آزادی
قابل قبول	بین ۱ تا ۳	۲/۷۳۸	نسبت کای اسکوآر به درجه آزادی (χ^2/df)
قابل قبول	کمتر از ۰/۰۸	۰/۰۷۹	(RMSEA)
قابل قبول	بیشتر از ۰/۹	۰/۹۷۳	شاخص برآذش تطبیقی (CFI)
قابل قبول	بیشتر از ۰/۹	۰/۹۵۹	شاخص برآذش هنجار شده (NFI)
قابل قبول	بیشتر از ۰/۹	۰/۹۷۳	شاخص برآذش افزایشی (IFI)

ویژگی‌های زیادی است که یکی از بخش‌های آن به محیط قانونی معروف می‌باشد (کیرکش اوغلو، ۲۰۱۱). یا توجه به نتایج به دست آمده از این تحقیق مشاهده شد که بین شهروندگاری، بازدارندگی رفتارهای غیرحرفه‌ای، انعطاف پذیری قانون، تجانس، پیچیدگی و جامعیت ابعاد محیط قانونی با ابعاد بلوغ در سازمان ارتباط مشبت و معناداری وجود دارد؛ اما بین بعد ثبات و اخلاق محوری با ابعاد بلوغ در سازمان رابطه معناداری وجود نداشت. همچنین بالاترین ضریب همبستگی بین مؤلفه تجانس محیط قانونی و جامعیت با بلوغ فردی مشاهده شده است. همان طور که عنوان شد مطالعه ساختار و ویژگی‌های محیطی که سازمان در آن قرار دارد برای هر سازمانی بسیار مهم است. محیط قانونی عبارت است از فضای سیاسی و قانونی که هر سازمان در آن به فعالیت می‌پردازد. قوانین دولتی و دولت، نتایج انتخابات، روابط دولت و احزاب، توازن قدرت، ثبات یا بی‌ثبات سیاسی، میزان اثربخشی روابط با سازمان‌های رسمی، حقوق قانونی سازمان، میزان اجازه‌ی دولت

با توجه به جدول ۶ مشاهده می‌شود که نسبت مجذور کای به درجه آزادی (۰/۲۸۱) کمتر از ۳ بوده و برای برآذش مدل مطلوب می‌باشد و همچنین آمارهای مربوط به شاخص‌های برآذش (RMSEA، NFI، CFI) همگی در سطح خوب و بالا ۰/۹ قرار دارند. بنابراین برآذش مدل تأیید شده و مدل تحقیق مبنی بر ارتباط بین محیط قانونی و بلوغ در سازمان مورد تأیید است.

بحث و نتیجه گیری

همانگی با تغییرات و شرایط محیط یکی از مهم‌ترین عوامل برای حفظ وجودی سازمان‌ها می‌باشد. یکی از مهم‌ترین دستاوردهای همانگی و آمادگی دربرابر تغییرات محیطی برای سازمان‌ها تعامل مستمر با محیط برای به حداقل رساندن پیچیدگی‌های ناشی از تغییر می‌باشد؛ بنابراین، ساختار و ویژگی‌های محیطی که سازمان در آن قرار دارد برای هر سازمانی بسیار مهم است. در ادبیات سازمان، مطالعه محیط یکی از اساسی‌ترین مباحث می‌باشد. محیطی که خود دارای

سازمان رسمی، عدم تجانس و ناسازگاری اساسی و اجتناب ناپذیری وجود دارد. به عقیده‌ی «آرگیریس»، رشد و بلوغ شخصیت فرد معمولاً طی فراگردی از حالت انفعال دوره طفولیت به فعالیت دوره بزرگسالی، از وابستگی به دیگران به استقلال نسبی، از توانایی رفتار به چند طریق به توانایی رفتار به طرق متفاوت، از علایق سطحی به علایق عمیق‌تر، از زیردست و تابع بودن به دستیابی به موقعیتی برابر با دیگران یا برتر، و از ناگاهی از «خود» به آگاهی و کنترل بر «خود» صورت می‌گیرد (علاقه بند)، ولی وجود تجانس در محیط رسمی و قانونی سازمان‌های دولتی، شخصیت بالغ را در محیطی به کار می‌گمارد که نظارت بالایی بر محیط خود دارد، انعطاف‌پذیری شخصیتی برای او قائل می‌شود، و سازمان را به سمت یک سازمان بالغ سوق میدهد. همچنین می‌توان بیان داشت که شاخص جامعیت از شاخص‌های محیط قانونی، می‌تواند بلوغ را تقویت نماید و موجبات بلوغ فردی و سازمانی را ایجاد نماید، چرا که با توجه به تغییرات محیطی که در حال حاضر شتاب زیادی به خود گرفته و نیز پیچیده شدن تصمیمات سازمانی، لزوم به کارگیری برنامه‌ای جامع برای رویارویی با این‌گونه مسائل بیش‌ازپیش ملموس است برای اینکه سازمان بتواند یک طرح استراتژیک بنا کند. باید دارای تصویر واضح و روشن از چیزی که می‌خواهد به آن برسد داشته باشد. همچنین با توجه به ویژگی انعطاف‌پذیری محیط قانونی سازمان‌ها می‌توانند در صورت نیاز و اقتضای محیطی تعديلات خاصی در شرایط محیطی در نظر بگیرند. با توجه به نتایج تحقیقات پیچیدگی محیط قانونی بر بلوغ در سازمان تأثیر دارد. در محیط پیچیده و شلوغ یک سازمان که در آنجا مسائل متعددی توسط سازمان‌ها یا نهادهای مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرند. آنالیز و تحقیق بر روی مسئله، اینکه از برنامه استراتژیک دقیقاً چه چیزی انتظار می‌رود نیز مورد ارزیابی و بازبینی قرار خواهد گرفت. این برنامه به عنوان یک ابزار پویا و دینامیک در نظر گرفته می‌شود که سازمان را قادر می‌سازد تا تکامل یابد و از این طریق می‌تواند با محیط در حال تغییر دنیا خود را وفق دهد، و در نتیجه به بلوغ برسد. اینکه سازمان بالغ خوب و یا بد است و یا اینکه چه سازمانی باید بالغ باشد، سوالی اساسی است؛ چرا که اگر شرایط محیطی، قوانین، نحوه و باور مدیریت و مواردی از این دست با شرایط سازمان هماهنگ نباشد، قطعاً یا موسسه به زوال می‌گراید و یا به شکلی خنثی، راکد و بی اثر به فعالیت خود ادامه می‌دهد که بیشتر بروز شرایط نوع دوم را می‌توان انتظار داشت (دولی و همکاران، ۱۳۹۴). اگر سازمان بالغ موفق نیست یا سودآوری آن کم است، به عواملی برمری گردد که مهم‌ترین آن جهت دادن به این‌گونه موسسات بدون توجه به ماهیت آنهاست.

برای دخالت در کسب‌وکارها، قدرت‌های سیاسی حاکم بر کشور و بخش خصوصی و اتحادیه‌ها می‌توانند بر محیط قانونی تأثیر بگذارند. اگر شرایط محیطی، قوانین، نحوه باور مدیریت و مواردی از این دست با شرایط سازمان هماهنگ نباشد، قطعاً سازمان به زوال می‌گراید یا به شکل خنثی و راکد به فعالیت خود ادامه می‌دهد (دولی و همکاران، ۱۳۹۴). وضعیت سیاسی و اقتصادی کشور ایران به دلیل تحریم‌ها و فشارهای وارد در بی‌ثباتی به سر می‌برد. لذا وزارت و جوانان ایران همانند سایر سازمان‌ها به شدت تحت تأثیر قوانین و تصمیمات دولت مردان قرار دارد. اهداف یک سازمان در راستای اهداف جامعه است. وجود یک سازمان در محیطی نابسامان و دارای عدم اطمینان بالا در حیطه قوانین سازمان را در بلا تکلیفی قرار می‌دهد و عملکرد آن را با مشکل مواجه می‌سازد. چرا که سازمان‌ها در مرحل بلوغ سازمانی وارد تغییرات بزرگ به لحاظ ساختاری، عملکردی و سلسه مراتبی می‌شوند و تقابل بین این دو سازمان را با مشکلات اساسی رویه رو می‌سازد. قوانین و مقررات، ضمانت اجرای بیرونی دارند که همان نظارت مدیران و مسئولان سازمان است (الوانی، ۱۳۹۱). یک چارچوب اخلاقی، نمایانگر محیط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی بوده و در عین حال در آن‌ها منعکس می‌شود. آنچه که در عرصه‌ی سیاست، اقتصاد یا اجتماع، به عنوان رفتاری قابل قبول فرض شده است، ممکن است اصول عدالت، تساوی، انجام وظیفه یا التزام خواهد بود. البته این باورها مطلق نیست و به مرور زمان و در کشورهای مختلف با سیاست و مذهب، اقتصاد و بافت اجتماعی مختلف تغییر می‌یابد. میزان سرعت و دقت پاسخگویی سازمان به محیط قانونی و تغییرات آن وابسته به قدرت منابع آن سازمان است (اویکدین و همکاران، ۲۰۰۷). استراتژی انطباق توجه سازمان‌ها را عمدتاً به پیروی از قوانین و درک قانون به عنوان یک سیستم و اصول اخلاقی، معطوف می‌کند. قانون مدلی برای زندگی سازمانی فراهم می‌کند، ایجاد نقش‌های تعریف شده برای بازیگران سازمانی و تحمیل معنای مثبت و یا منفی بر رفتار با توجه به محیط قانونی موجود، اساس این نظریه است. قانون یک سیستم باورهایی که نفوذ به زندگی سازمانی ایجاد می‌کند. اساس این استراتژی از تئوری نهادی تشکیل شده است. با توجه به نظریه نهادی، ساختارها و فرآیندهای سازمان به عنوان یک نتیجه از انطباق آن‌ها در محیط سازمانی آنها به وجود آمده است (اوزن و همکاران، ۲۰۰۷). با توجه به یافته‌های تحقیق محیط قانونی می‌تواند تأثیر مثبت و معناداری قابل قبولی بر بلوغ در سازمان داشته باشد. که از بین مؤلفه‌های محیط قانونی، تجانس، پیچیدگی و جامعیت تأثیر معناداری بر بلوغ در سازمان دارند. میان نیازهای شخصیت بالغ و الزامات

بهینه بنمایند.

در پایان می توان گفت یکی از ماموریت های اصلی مدیران رده بالا در هر سازمانی کمک برای رسیدن سازمان به سطح بالایی از بلوغ میباشد اما در یک محیطی که قوانین آن ثبات لازم نداشته، تصمیم گیری های شخصی بر قوانین ارجحیت داشته و تفسیر یکسانی از محیط قانونی سازمان نباشد، هرگونه تلاشی در راستای افزایش بلوغ سازمانی یا به نتیجه نخواهد رسید و یا با کندی و هزینه بالا به هدف منجر خواهد شد.

بر عکس، به لحاظ روش بودن ماموریت سازمانها و بنگاهها و نیز همراستا بودن چشم‌انداز و استراتژی آنها با ماموریت ترسیم شده و قوانین حاکم، قطعاً سازمان بالغ مناسب‌ترین بستر و جایگاه برای رسیدن به هدف مشروع و معقول است. بنابراین با توجه به مدل روابط کلی بین محیط قانونی با بلوغ در سازمان (بلوغ فردی، بلوغ فرآیندی و بلوغ سازمانی)، پیشنهاد می‌شود مدیران وزارت ورزش و جوانان کشور، جهت توسعه و بهبود سازمان و فعالیت های آن، دو متغیر محیط قانونی و بلوغ در سازمان را تحلیل نموده و از نقاط قوت و ضعف موجود استفاده

منابع

- آشتیانی، امیر، آقانصری، احمد. مدل بلوغ سازمان‌های استراتژی محور، نهمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت استراتژیک، ۱۳۹۴، تهران.
- ابراهیمی، سید عباس. «درآمدی بر اینرسی سازمانی و عوامل تأثیرگذار بر آن در سازمان‌های بخش دولتی ایران»، نشریه مدیریت سازمان‌های دولتی، ۱۳۹۴، دوره ۴، شماره ۱، صص ۱۲۰-۱۰۰.
- الوانی، سید مهدی. مدیریت دولتی، ۱۳۹۴، تهران، نشر نی.
- حاتم پور، فرزانه، یارمحمدیان، محمدحسین، توکلی، ناهید، شمس، اسداله. شناسایی نیازهای سطح بلوغ سازمانی بر اساس مدل بالندگی توانمندی کارکنان در بخش مدارک پژوهشکی بیمارستانهای دولتی شهر اصفهان، مرکز تحقیقات مدیریت و اقتصاد سلامت، ۱۳۹۰، دانشگاه علوم پژوهشکی اصفهان، ایران.
- حکمیان، حمید. بررسی کاربرد مدل بالندگی مدیریت سازمانی پروژه opm3 در صنعت پتروشیمی، پروژه تحقیقاتی کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۵، حوزه معاونت پژوهشی.
- دولی، محمدرضا، سلامتیان، نهال، گنجی، مظاہر. «تأثیر فناوری اطلاعات بر سطح بلوغ سازمانی بیمارستان‌های دولتی و غیر دولتی شهر اصفهان در سال ۱۳۹۳»، مجله دانشگاه علوم پژوهشکی شهرکرد، ۱۳۹۴، دوره ۷۱، شماره ۴، صص: ۳۰-۲۵.
- سلطانی، ایرج، بهرامی نژاد جوتفانی، ریحانه. «تأثیر بلوغ سازمانی بر سرآمدی سازمان در شرکت فولاد مبارکه، فصلنامه مطالعات مدیریت بهبود و تحول»، ۱۳۸۹، شماره ۶۲، صص ۱۶۳-۱۹۳.
- طالب پور، علیرضا، ایوبی اردکان، محمد، احمدی، صدرا. «بررسی عوامل تأثیرگذار در بلوغ سازمان در درویکرد به کسب و کار الکترونیکی با استفاده از مدل FCM»، مدیریت فن اوری اطلاعات، ۱۳۸۸، دوره ۱، شماره ۲.
- طهرانی، مریم، مالکی، محمدرضا، غفرانی، فهیمه. «قانون مدیریت خدمات کشوری (اصول، مبانی و راهبردهای پیشنهادی)». فصلنامه مجلس و راهبرد، ۱۳۹۳، سال بیست و یکم، شماره ۷۹، ص ص ۱۸۷-۲۲۲.
- علاقه بند، علی. مبانی و اصول مدیریت آموزشی، نشر روان، ۱۳۹۴، تهران ص ۹۳ و ۹۲.
- علوی، فرشید. ادغام سیستم‌های مدیریت، انتشارات مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران، ۱۳۷۹، تهران.
- مرتضوی، مهدی، مالکی، محمدرضا. «مفهوم سازی عوامل بروز نزا در تحول بخش دولتی (مطالعه موردی: ایران)»، فرایند مدیریت توسعه، ۱۳۹۱، دوره ۲۵، شماره ۲، پایپر ۸۰، صص ۳۳-۵.
- مرتضوی، مهدی و خائف. ایجاد تحول در مدیریت بخش کشاورزی با رویکرد توسعه و تقویت سازمان‌های غیر دولتی، فصلنامه اقتصاد کشاورزی، ویژه نامه، ۱۳۸۴، شماره ۲۷، ص ۷۶-۶۰.
- نیک نژاد، محمد. تأثیر محیط قانونی و قانون خدمات کشوری بر اثربخشی مدیریت راهبردی وزارت کشور، ۱۳۹۵، پایان نامه دکتری، دانشگاه علامه طباطبائی.
- یارمحمدیان، محمدحسین، حاتم پور، فرزانه. شناسایی نیازهای سطح بلوغ سازمانی براساس مدل بالندگی توانمندی کارکنان در بخش مدارک پژوهشکی بیمارستانهای دولتی شهر اصفهان. پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد، ۱۳۸۷، دانشگاه علوم پژوهشکی اصفهان، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پژوهشکی
- Benbasat, Izak., Dexter Albert S., Mantha, Robert W. Impact of Organizational Maturity on Information System Skill Needs, 1999, Vol. 4, No. 1 pp 21-34
- Bouvatier, V., Lepetit, L., Strobel, F. Bank income smoothing, ownership concentration and the regulatory environment. Journal of Banking & Finance, 2014, Volume 41, Pages 253-270
- Daft, Richard L. Organization Theory and Design. (11th Edition). Mason, OH: Erin Joyner, 2013.

19. Fischer, J, Márcio, A, Scavarda, T et al. Development and Application of a Maturity Measurement Framework for Supply Chain Flexibility, Procedia CIRP, 2016, Volume 41, 2016, Pages 514-519.
20. Gooderham, P., Nordhaung, O. One European model of HRM? Cranet empirical contributions, Human Resource Management Review, 2010, V 21. Pp: 27-36.
21. Kirkbesoglu, E. Strategic Reactions of Organizations to Legal Environment: A Typology for Industries in the Process of Institutionalization, Social and Behavioral Sciences, 2011, Volume 24, Pages 1322–1328.
22. Oliver, D, Prosser ,T, Rawlings, R. The Regulatory State: Constitutional Implications, Published to Oxford Scholarship Online: January 2011.
23. Paulzen, O., & Perc, P. A Maturity Model for Quality Improvement in Knowledge Management. 2002, Proceedings of the 13th Australasian Conference on Information Systems (ACIS).
24. Pudelko, M. A comparison of HRM systems in the USA, Japan and Germany in their socio-economic context. Human Resource Management Joyurnal, 2006, Vol 16 (2), pp: 123-153.
25. Ulgen, H.and Mirze, S.K. Strategic Management in Organizations, Literatur Pub.2004, No: 13, 3.Baski, Dstanbul.
26. Van Looy, A., De Baker, M., Poels, G, & Snoeck, M. Choosing the right business process maturity model. Information & Management, 2013, 50(2013): 466-488.